

**SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKA
FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI**

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

Osijek, siječanj 2016.

Na temelju odredbe članka 19. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine broj 71/14, 118/14, 154/14) dekan Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti prof. dr. sc. Damir Matanović, donosi dana 25. siječnja 2016. godine

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljnjem tekstu: Pravilnik), Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti zastupan po Dekanu (u daljnjem tekstu: Fakultet) na temelju provedene procjene rizika utvrđuje organizaciju provođenja zaštite na radu, te propisuje pravila zaštite na radu, te prava, obveze i odgovornosti ovlaštenika Dekana i radnika u dijelu u kojem ta pitanja nisu uređena Zakonom o zaštiti na radu, propisima donesenim na temelju njega te kolektivnim ugovorom i ugovorima o radu.

Članak 2.

Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život radnika osigurava se primjenom osnovnih, posebnih, propisanih i priznatih pravila zaštite na radu u skladu s općim načelima prevencije. U tom se cilju ovim Pravilnikom utvrđuje organizacija uređivanja i provođenja zaštite na radu, osposobljavanje radnika na siguran način rada, poslovi s posebnim uvjetima rada, način ispitivanja sredstava rada, opasnih radnih tvari, način na koji se njima mora rukovati, način uporabe osobnih zaštitnih sredstava i opreme, sustav obavještanja i uporabu znakova obavještanja, izrada pisanih uputa o sigurnom načinu rada, postupak s ozlijeđenim i oboljelim osobama na radu, zaštita nepušača, zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti za vrijeme rada, zaštita posebnih kategorija radnika, prava, dužnosti i odgovornosti ovlaštenika i radnika te unutarnji nadzor.

U cilju uređivanja i provedbe zaštite na radu ovim se Pravilnikom uređuje i ustroj Odbora za zaštitu na radu i izbor Povjerenika za zaštitu na radu.

Članak 3.

Dekan Fakulteta organizira i provodi zaštitu na radu vodeći pri tom računa o prevenciji rizika te obavještanju, osposobljavanju, organizaciji i sredstvima.

Članak 4.

Obavljanje poslova zaštite na radu za koje nema mogućnosti unutar Fakulteta osigurava se i ugovara s ovlaštenom osobom za obavljanje poslova zaštite na radu.

Kod ugovaranja obavljanja poslova zaštite na radu s ovlaštenom osobom za obavljanje poslova zaštite na radu može se zaključiti ugovor o trajnoj suradnji.

Članak 5.

Poslovi zaštite na radu osobito su:

- 1) stručna pomoć Dekanu i njegovim ovlaštenicima, radnicima te povjerenicima radnika za zaštitu na radu u provedbi i unapređivanju zaštite na radu
- 2) sudjelovanje u izradi poslovne strategije te operativnih planova i programa poslovanja poslodavca u dijelu u kojem se moraju odnositi na zaštitu na radu te sudjelovanje u primjeni upravljačkih metoda ili tehnika za provođenje strategije
- 3) sudjelovanje u postupku izrade procjene rizika
- 4) unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu te poticanje i savjetovanje Dekana i njegovih ovlaštenika za otklanjanje nedostataka u zaštiti na radu utvrđenih unutarnjim nadzorom
- 5) prikupljanje i analiziranje podataka u vezi s nezgodama, ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i bolestima u vezi s radom te priprema propisanih prijava ozljeda na radu i profesionalnih bolesti i izrada izvješća za potrebe Dekana
- 6) suradnja s tijelima nadležnim za poslove inspekcije rada, sa zavodom nadležnim za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, Zavodom za unapređivanje zaštite na radu, ovlaštenima osobama te specijalistom medicine rada
- 7) osposobljavanje radnika, Dekana i ovlaštenika za rad na siguran način
- 8) osposobljavanje povjerenika radnika za zaštitu na radu i pomaganje u njihovom djelovanju
- 9) djelovanje u odboru za zaštitu na radu Fakulteta
- 10) suradnja s Dekanom prilikom projektiranja, građenja i rekonstrukcije građevina namijenjenih za rad, nabave radne opreme i ostalih sredstava rada, osobne zaštitne opreme i opasnih kemikalija
- 11) sudjelovanje u primjeni međunarodnih certifikacijskih normi za upravljanje zaštitom na radu, kvalitetom, rizicima, društvenom odgovornošću u poslovanju i sl. u ustanovi
- 12) ostali poslovi zaštite na radu u skladu s potrebama Fakulteta.

O obavljenom se unutarnjem nadzoru sastavljaju i čuvaju dokumenti, koji mogu biti u pisanom ili elektroničkom obliku.

1. Dekan

Članak 6.

Dekan je obvezan organizirati i provoditi zaštitu na radu vodeći pri tome računa o prevenciji rizika te obavještavanju, osposobljavanju, organizaciji i sredstvima, a sukladno odredbama Zakona o radu, podzakonskih propisa, tehničkih normi, kolektivnog ugovora i ovog Pravilnika.

Članak 7.

Dekan je obvezan provoditi prevenciju u svim radnim postupcima, u organizaciji rada i upravljanju radnim postupcima, pri čemu mora osigurati radnicima najveću moguću razinu zaštite na radu.

Članak 8.

Dekan je obvezan, uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu, procjenjivati rizike za život i zdravlje radnika i osoba na radu, osobito u odnosu na sredstva rada, radni okoliš, tehnologiju,

fizikalne štetnosti, kemikalije, odnosno, biološke agense s kojima je moguće doći u kontakt, uređenje mjesta rada, organizaciju procesa rada, jednoličnost rada, statodinamičke i psihofiziološke napore, psihičko radno opterećenje i druge rizike koji su prisutni, radi sprječavanja ili smanjenja rizika.

Članak 9.

Dekan obavlja i sljedeće poslove zaštite na radu:

- donosi akte iz zaštite na radu
- donosi izmjene i dopune akata iz zaštite na radu
- prati provedbu plana i programa mjera zaštite na radu
- osigurava izradu procjene rizika iz zaštite na radu koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom
- prihvaća izvješća o stanju zaštite na radu i o provođenju mjera zaštite na radu
- odlučuje o financiranju obavljanja poslova zaštite na radu i pojedinih projekata iz zaštite na radu
- ugovara osiguranje radnika za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti
- ugovara usluge sa službom medicine rada i Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje radi osiguravanja i ostvarivanja zdravstvene zaštite
- donosi odluke i rješenja o provedbi odredbi ovog Pravilnika i drugih propisa iz zaštite na radu.

Članak 10.

Dekan je obvezan imati procjenu rizika izrađenu u pisanom ili elektroničkom obliku, koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom i koja je dostupna radniku na mjestu rada.

Članak 11.

Dekan je obvezan radnike i njihove predstavnike uključiti u postupak procjene rizika na način propisan Zakonom o zaštiti na radu.

Članak 13.

Fakultet je obvezan obavijestiti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o smrtnoj i teškoj ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem se obavlja rad.

Obavijest iz stavka 1. ovoga članka Fakultet je obvezan dostaviti odmah po nastanku ozljede.

2. Ovlaštenik

Članak 13.

Ovlaštenik je radnik kojemu je Dekan, neovisno o drugim ugovorenim poslovima, dao ovlaštenja za provedbu zaštite na radu. Dekan može provođenje zaštite na radu prenijeti u pisanom obliku na svojeg ovlaštenika u okviru njegovog djelokruga rada.

Članak 14.

Dekan koji zaštitu na radu provodi djelovanjem ovlaštenika obavezan je ovlastiti ovlaštenika, osobito za to da:

- 1) radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora osposobljenog radnika
- 2) radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno, da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada
- 3) posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati
- 4) isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno, sigurna kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika
- 5) u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu osigura evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu te svakog slučaja postupanja radnika u skladu s odredbom članka 69. stavaka 3. i 4. Zakona o zaštiti na radu (stanje neposrednog rizika za sigurnost i zdravlje, kao i nastanak svakog drugog nedostatka u sustavu zaštite na radu, pravo odbijanja rada i napuštanja mjesta rada ako mu izravno prijete rizik za život i zdravlje)
- 6) nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama Dekana, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme, opasnih kemikalija i bioloških štetnosti te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu
- 7) radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno prethodno navedenom podstavku
- 8) osigura potreban broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu
- 9) osigura da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno, da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mjesta rada.

Dekan je obavezan ovlašteniku osigurati uvjete za rad te ga ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog poduzimanja aktivnosti u skladu s pravilima zaštite na radu te postupanja po pravilima struke i danim ovlaštenjima Dekana.

Pod uvjetima za rad iz stavka 2. ovoga članka podrazumijevaju se samostalnost ovlaštenika u donošenju i provođenju odluka te samostalnost u raspolaganju sredstvima koja mu je obavezan osigurati Dekan.

3. Stručnjak za zaštitu na radu

Članak 15.

Dekan je obavezan utvrditi i obavljati poslove zaštite na radu u skladu s procjenom rizika, stanjem zaštite na radu i brojem radnika.

Članak 16.

Fakultet može obavljanje poslova zaštite na radu ugovoriti s ovlaštenom osobom (trgovačkim društvom) za zaštitu na radu. Ovlaštena osoba (trgovačko društvo) s kojim Fakultet ugovara usluge mora udovoljavati zahtjevima Zakona o zaštiti na radu.

Ako je Fakultet ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu s ovlaštenom osobom, ta je osoba dužna pisanim putem odrediti jednog ili više stručnjaka zaštite na radu za obavljanje poslova zaštite na radu Fakulteta.

Članak 17.

Dekan je obvezan stručnjaku zaštite na radu omogućiti ispunjavanje obveza i obvezan je osigurati mu potrebno vrijeme, opremu, pomoć drugih stručnih radnika i ostale uvjete za rad, kao i profesionalnu neovisnost te ga ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog obavljanja poslova zaštite na radu prema odredbama ovoga Zakona i drugih propisa te prema pravilima struke.

Članak 18.

Radnici, stručnjaci zaštite na radu, povjerenici radnika za zaštitu na radu i ovlaštene osobe obvezni su surađivati u provođenju zaštite na radu.

4. Odbor za zaštitu na radu

Članak 19.

Odbor za zaštitu na radu je savjetodavno tijelo za unapređivanje zaštite na radu Fakulteta.

Članak 20.

Sa svrhom stalnog unapređivanja zaštite na radu, odbor planira i nadzire:

- 1) primjenu pravila zaštite na radu na Fakultetu
- 2) organizaciju obavljanja poslova zaštite na radu
- 3) obavješćivanje i osposobljavanje u vezi sa zaštitom na radu
- 4) prevenciju rizika na radu i u vezi s radom te njezine učinke na zdravlje i sigurnost radnika.

Članak 21.

Odbor čine Dekan ili njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu koji obavlja poslove zaštite na radu za Fakultet, specijalist medicine rada izabran u skladu s posebnim propisom te povjerenik radnika za zaštitu na radu ili njihov koordinator.

Predsjednik odbora je Dekan ili njegov ovlaštenik.

O imenovanju članova odbora Fakultetsko vijeće Fakulteta donosi pisanu odluku.

Radi rješavanja specifičnih problema zaštite na radu Dekan može u rad odbora uključiti stručnjake za pojedina područja.

Članak 22.

Odbor se sastaje najmanje jedanput u tri mjeseca i o svojem radu vodi zapisnik.

Iznimno od prethodne odredbe, u slučaju smrtne, teške ozljede na mjestu rada, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti ili nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, Dekan, ovlaštenik je obvezan sazvati sjednicu u roku od dva radna dana od nastanka ozljede.

U tom slučaju o sjednici odbora Predsjednik odbora obavještava nadležnog inspektora koji može prisustvovati sjednici.

Ako Dekan sjednicu odbora ne sazove u prethodno navedenim rokovima, sjednicu odbora ima pravo sazvati povjerenik radnika za zaštitu na radu.

Članak 23.

Sve pripremne radnje za sazivanje odbora i praćenje sastanka obavlja Predsjednik odbora. Izvješćivanje Dekana o odlukama i zaključcima Odbora zaštite na radu obavlja ovlaštenik-Predsjednik odbora.

5. Povjerenik zaštite na radu

Članak 24.

Radnici Fakulteta između sebe mogu birati povjerenika radnika za zaštitu na radu.

Članak 25.

Izbor povjerenika radnika za zaštitu na radu na Fakultetu (zaposleno više od 20 radnika) provodi se u skladu s odredbama općeg propisa o radu kojim su uređena pitanja izbora radničkog vijeća. Ako je prema propisanim kriterijima izabrano više povjerenika, oni između sebe biraju svoga koordinatora.

Članak 26.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezan je štititi interese radnika na području zaštite na radu te pratiti primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.

Članak 27.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu ima pravo:

- 1) podnositi Dekanu prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu
- 2) zahtijevati od Dekana da poduzme odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika
- 3) podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu
- 4) sudjelovati s Dekanom u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih kemikalija i bioloških štetnosti u radni i proizvodni proces te poticati Dekana i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu
- 5) biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu
- 6) obaviti uvid i koristiti dokumentaciju iz zaštite na radu
- 7) primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenositi Dekanu ili njegovom ovlašteniku
- 8) izvijestiti nadležnog inspektora i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima, odnosno, zapažanjima radnika
- 9) prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor
- 10) pozvati nadležnog inspektora kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje radnika, a Dekan propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu

- 11) osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika za zaštitu na radu
- 12) stalno proširivati i unapređivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad
- 13) staviti prigovor na inspekcijski nalaz
- 14) svojim djelovanjem poticati radnike na provedbu zaštite na radu
- 15) obavješćivati radnike o provedbi zaštite na radu.

Članak 28.

Dekan je obvezan osigurati povjereniku radnika za zaštitu na radu potrebno vrijeme i uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti, davati mu sve potrebne obavijesti i omogućiti mu uvid u sve propise i isprave iz zaštite na radu te mu ne smije, tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka radničkog vijeća, odnosno, sindikalnog povjerenika koji ima prava i obveze radničkog vijeća, otkazati ugovor o radu, niti ga na drugi način staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na njegove dotadašnje uvjete rada i u odnosu na ostale radnike.

Dekan je obvezan povjereniku radnika za zaštitu na radu osigurati uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti u skladu s općim propisima o radu kojima su propisani uvjeti za rad radničkog vijeća.

Za obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu povjerenik ima pravo na naknadu plaće za najmanje tri sata tjedno, osim ako se kolektivnim ugovorom to pitanje drugačije ne uredi, a bez mogućnosti ustupanja toga prava drugom povjereniku.

Članak 29.

Dekan je obvezan, unaprijed i pravodobno savjetovati se s povjerenikom radnika za zaštitu na radu o:

- 1) zapošljavanju stručnjaka zaštite na radu i poslovima koje će obavljati
- 2) povjeravanju provođenja zaštite na radu ovlaštenoj osobi i poslovima koje će obavljati
- 3) izradi procjene rizika te izmjenama, odnosno dopunama procjene rizika
- 4) izboru radnika za pružanje prve pomoći i radnika za provođenje mjera zaštite od požara, evakuacije i spašavanja
- 5) zaštiti i prevenciji od rizika na radu te sprječavanju i smanjivanju rizika
- 6) sprječavanju nezgoda, ozljeda na radu i profesionalnih bolesti
- 7) promjenama u procesu rada i tehnologiji
- 8) planiranju i provođenju osposobljavanja iz zaštite na radu
- 9) poboljšanju uvjeta rada te planiranju i uvođenju novih tehnologija
- 10) utjecaju radnih uvjeta i radnog okoliša na sigurnost i zdravlje radnika
- 11) izboru sredstava rada i osobne zaštitne opreme.

Članak 30.

U slučaju svake smrtne ili teške ozljede na radu, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti i nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, nadležni ovlaštenik obvezan je o nastanku događaja odmah izvijestiti povjerenika radnika za zaštitu na radu.

U slučaju svake smrtne ili teške ozljede na radu, nadležni ovlaštenik obvezan je pozvati na očevid na mjestima rada povjerenika radnika za zaštitu na radu.

6. Radnik

Članak 31.

Radnik je obvezan osposobljavati se za rad na siguran način kada ga na osposobljavanje uputi Dekan.

Članak 32.

Radnik je obvezan i odgovoran obavljati poslove dužnom pažnjom i pri tom voditi računa o svojoj sigurnosti i zaštiti zdravlja, kao i sigurnosti i zaštiti zdravlja ostalih radnika, koje mogu ugroziti njegovi postupci ili propusti na radu.

Smatra se da radnik radi dužnom pažnjom kada poslove obavlja u skladu sa znanjima i vještinama koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te kada radi po uputama Dekana, odnosno, njegovog ovlaštenika tako da:

- 1) prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti Dekana ili njegovog ovlaštenika
- 2) pravilno koristi sredstva rada
- 3) pravilno koristi propisanu osobnu zaštitnu opremu koju je nakon korištenja obvezan vratiti na za to određeno mjesto
- 4) pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne obavlja preinake i ne uklanja zaštite na sredstvima rada
- 5) odmah obavijesti ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu o svakoj situaciji koju smatra značajnim i izravnim rizikom za sigurnost i zdravlje, o nepostojanju ili nedostatku uputa za takvu situaciju, kao i o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu
- 6) posao obavlja u skladu s pravilima zaštite na radu, pravilima struke te pisanim uputama poslodavca
- 7) prije odlaska s mjesta rada ostavi sredstva rada koja je koristio u takvom stanju da ne ugrožavaju ostale radnike ili sredstva rada
- 8) surađuje s Dekanom, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu.

Članak 33.

Radnik je obvezan surađivati s Dekanom, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, povjerenikom radnika za zaštitu na radu i specijalistom medicine rada u rješavanju svih pitanja zaštite na radu, osobito dok se ne osigura da radni okoliš i uvjeti rada ne predstavljaju rizik za sigurnost i zdravlje te dok se u cijelosti ne postigne zaštita na radu u skladu sa zahtjevima tijela nadležnih za nadzor provedbe zaštite na radu.

Članak 34.

Radnik mora odmah izvijestiti ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika za zaštitu na radu o svakoj činjenici za koju smatra da predstavlja neposredni rizik za sigurnost i zdravlje, kao i o svakom drugom nedostatku u sustavu zaštite na radu.

Članak 35.

Radnik ima pravo odbiti raditi i napustiti mjesto rada ako mu izravno prijete rizik za život i zdravlje, sve dok ovlaštenik ne poduzme korektivne mjere, a zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice.

Ovlaštenik ne smije zahtijevati od radnika da ostane na mjestu rada dok na tom mjestu postoji izravan i ozbiljan rizik za život i zdravlje radnika.

Članak 36.

O postupku iz prethodnog članka radnik mora obavijestiti Dekana, njegovog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu.

U slučaju nastanka okolnosti iz prethodnog članka ovlaštenik, odnosno, radnik ili povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezni su bez odgađanja izvijestiti nadležnog inspektora koji je obavezan u roku od 48 sati utvrditi činjenično stanje i osnovanost navoda radnika.

Za vrijeme dok ne radi zbog izbjegavanja izloženosti izravnom i ozbiljnom riziku za život i zdravlje, radnik ima pravo na plaću i druga prava iz radnog odnosa u skladu s općim propisom o radu.

Članak 37.

Radnici imaju obvezu postupati u skladu s uputama Dekana ili ovlaštenika za sprječavanje, uklanjanje ili smanjivanje stresa na radu ili u vezi s radom.

Radnici i njihovi predstavnici imaju obvezu surađivati s Dekanom ili ovlaštenikom radi sprječavanja, uklanjanja ili smanjivanja stresa na radu ili u vezi s radom.

7. Osposobljavanje radnika iz zaštite na radu

Članak 38.

Fakultet je obavezan, na temelju procjene rizika, osposobiti radnika za rad na siguran način i to:

- 1) prije početka rada
- 2) kod promjena u radnom postupku
- 3) kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene
- 4) kod uvođenja nove tehnologije
- 5) kod upućivanja radnika na novi posao, odnosno, na novo mjesto rada
- 6) kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanog opasnostima, štetnostima ili naporima na radu.

Članak 39.

Osposobljavanje iz prethodnog članka potrebno je provesti na način da se radnika obavijesti o svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika (o organizaciji rada, rizicima i načinu izvođenja radnih postupaka i sl.), da radniku objasni i da radnika osposobi za praktičnu primjenu mjera zaštite na radu koje je dužan primjenjivati tijekom rada u skladu s procjenom rizika kojima je izložen na radu i u vezi s radom.

Osposobljavanje radnika, ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu provodi se tijekom radnog vremena o trošku Fakulteta.

Članak 40.

Ovlaštenik ne smije dozvoliti samostalno obavljanje poslova radniku koji prethodno nije osposobljen za rad na siguran način.

Radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ovlaštenik je obavezan osigurati rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana.

Članak 41.

Ovlaštenik mora biti osposobljen i mora se stručno usavršavati iz područja zaštite na radu.

Članak 42.

Dekan mora osposobljavanje za rad na siguran način povjeriti osobi ovlaštenoj za obavljanje tih poslova.

Organizaciju i koordinaciju osposobljavanja provodi ovlaštenik.

Članak 43.

Zapisnik o ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način sastavljaju i potpisuju neposredni ovlaštenik osposobljavanog radnika, radnik i stručnjak zaštite na radu.

8. Obavještavanje

Članak 44.

Dekan je obavezan obavještavati i savjetovati se s radnicima, odnosno, njihovim predstavnicima o pitanjima zaštite na radu u skladu s ovim Pravilnikom i općim propisima o radu.

Članak 45.

Dekan, odnosno, ovlaštenik obavezan je obavijestiti radnike, povjerenika radnika za zaštitu na radu, stručnjaka zaštite na radu, ovlaštenu osobu ako je s njom ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu i druge osobe o svim rizicima i promjenama koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika, a osobito o:

- 1) rizicima vezanim za mjesto rada i narav ili vrstu poslova, o mogućem oštećenju zdravlja te o zaštitnim i preventivnim mjerama i aktivnostima u svakom radnom postupku
- 2) mjerama pružanja prve pomoći, zaštite od požara, zaštite i spašavanja radnika te o radnicima koji ih provode.

Ovlaštenik je obavezan pisanim uputama osigurati provedbu radnog postupka u skladu s pravilima zaštite na radu te je obavezan dati radnicima upute u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

Ovlaštenik je obavezan istaknuti na mjestima rada pisane upute o radnom okolišu, sredstvima rada, opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, opasnostima na radu, izvorima fizikalnih štetnosti i drugim rizicima na radu i u vezi s radom, u skladu s procjenom rizika.

Ovlaštenik je obavezan osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu čija obavezna uporaba proizlazi iz procjene rizika.

9. Poslovi s posebnim uvjetima rada

Članak 46.

Poslovi s posebnim uvjetima rada su poslovi koje mogu obavljati samo radnici koji osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ispunjavaju i posebne uvjete glede dobi života, spola,

stručnih sposobnosti, zdravstvenoga, tjelesnog ili psihičkog stanja (u daljnjem tekstu: zdravstveno stanje) te psihofizioloških i psihičkih sposobnosti (u daljnjem tekstu: psihička sposobnost).

Članak 47.

Dekan ne smije dopustiti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada radniku koji ne ispunjava uvjete propisane posebnim propisom za te poslove.

Članak 48.

Ispunjava li radnik uvjete navedene u prethodnom članku ocjenjuje Dekan i ovlaštenik.

Članak 49.

Osobu s kojom namjerava sklopiti ugovor o radu za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, Fakultet upućuje na pregled specijalistu medicine rada, uputnicom koja sadrži podatke o naravi ili vrsti poslova i drugim okolnostima od utjecaja na ocjenu njezine sposobnosti za obavljanje tih poslova i mogućeg utjecaja štetnosti s mjesta rada na zdravlje radnika. Fakultet je obvezan radnika koji obavlja poslove s posebnim uvjetima rada ponovno uputiti na pregled prije isteka roka utvrđenog propisom ili kada to ocijeni specijalist medicine rada.

Članak 50.

Dekan, odnosno, ovlaštenik ne smije dozvoliti radniku da obavlja poslove s posebnim uvjetima rada ako ga ponovno ne uputi na pregled u roku u kojem je to bio obvezan učiniti ili ako radnik odbije pristupiti pregledu na koji ga je uputio.

10. Posebno osjetljive skupine radnika

Članak 51.

Posebno osjetljive skupine kojima je Dekan obvezan osigurati posebnu zaštitu na radu su maloljetni radnici, trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile, radnice koje doje, radnici oboljeli od profesionalne bolesti te radnici kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti.

Posebna zaštita na radu maloljetnih radnika

Članak 52.

Dekan je obvezan osigurati posebnu zaštitu na radu maloljetniku radi očuvanja njegovog nesmetanoga duševnog i tjelesnog razvoja.

Posebna zaštita na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i koje doje

Članak 53.

Dekan je obavezan provoditi posebnu zaštitu na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i radnica koje doje, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda.

Trudna radnica i radnica koja doji ne smije obavljati poslove utvrđene pravilnikom koji propisuje pravila zaštite radnika izloženih fizikalnim, kemijskim i biološkim štetnostima na radu.

Radi zaštite od rizika kojima ne smiju biti izložene, Dekan je obavezan trudnim radnicama, radnicama koje su nedavno rodile i radnicama koje doje:

- 1) prilagoditi uvjete i organizaciju radnog vremena radi uklanjanja rizika za sigurnost i zdravlje
- 2) osigurati mogućnost obavljanja drugih odgovarajućih poslova, odnosno, rad na drugom mjestu rada, ako prilagodbe nisu tehnički izvedive, odnosno, opravdane na poslovima ili mjestu rada koje su obavljale, odnosno, na kojima su radile prije trudnoće ili poroda
- 3) prilagodba uvjeta, organizacija radnog vremena te promjena mjesta rada ne smije imati za posljedicu smanjenje plaće radnicama iz stavka 1. ovoga članka
- 4) ako nije moguće osigurati posebnu zaštitu na radu, radnice ostvaruju pravo na dopust uz naknadu plaće u skladu s posebnim propisom
- 5) ocjenu o rizicima koji bi mogli štetno utjecati na sigurnost i zdravlje trudnih radnica, odnosno, na plod te na sigurnost i zdravlje radnica koje su nedavno rodile, kao i ocjenu o tome koji su poslovi za njih odgovarajući, daje specijalist medicine rada na prijedlog specijalista ginekologije, odnosno, porodništva na temelju procjene rizika
- 6) ocjenu o rizicima koji bi mogli štetno utjecati na sigurnost i zdravlje djeteta koje doji radnica, kao i ocjenu o tome koji su poslovi za nju odgovarajući, daje specijalist medicine rada na prijedlog specijalista pedijatra, odnosno, izabranog liječnika obiteljske medicine, na temelju procjene rizika.

Posebna zaštita na radu radnika kojima je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti

Članak 54.

Dekan je obavezan provoditi posebnu zaštitu na radu za radnike kod kojih je utvrđeno oboljenje od profesionalne bolesti, kojima je nadležno tijelo za vještačenje prema posebnom propisu utvrdilo smanjenu i preostalu radnu sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti, radi sprječavanja daljnjeg oštećenja zdravlja i umanjivanja preostale radne sposobnosti.

Pravo na posebnu zaštitu na radu ostvaruje i radnik za kojega je specijalist medicine rada utvrdio da je trajno nesposoban raditi na poslovima s posebnim uvjetima rada, kada je štetnost ili napor na mjestu rada uzrok oštećenju zdravlja.

Dekan je obavezan radnicama iz prethodnih stavaka:

- 1) prilagoditi radne uvjete i organizaciju radnog vremena radi uklanjanja izloženosti rizicima za sigurnost i zdravlje
- 2) omogućiti obavljanje drugih odgovarajućih poslova, odnosno, rad na drugom mjestu rada, ako prilagodbe nisu tehnički izvedive, odnosno, opravdane na mjestu rada ili na poslovima koje su obavljali u vrijeme utvrđenja oboljenja od profesionalne bolesti, smanjenja radne sposobnosti ili izloženosti neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti ili trajne nesposobnosti za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada.

11.Sredstva rada, osobna zaštitna oprema i mjesta rada

Članak 55.

Dekan je obavezan osigurati da su mjesta rada koja se koriste u svakom trenutku sigurna, održavana, prilagođena za rad i u ispravnom stanju, u skladu s pravilima zaštite na radu.

Članak 56.

Dekan je obavezan prestati s radom u građevinama namijenjenima za rad na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost za sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 57.

Ovlaštenik je obavezan osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi budu u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju te da se koriste u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača tako da u vrijeme rada ne ugrožavaju radnike.

Članak 58.

Ovlaštenik je obavezan isključiti iz uporabe sredstva rada i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika.

Odluku o tome donosi nadležni ovlaštenik.

Ovlaštenik je dužan izvijestiti Dekana o svojoj odluci zabrane rada za svu opremu od značaja za Fakultet.

Članak 59.

Kad organizacijskim mjerama, odnosno, osnovnim pravilima zaštite na radu nije moguće otkloniti ili u dovoljnoj mjeri ograničiti rizike za sigurnost i zdravlje radnika, Dekan je obavezan osigurati odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu i osigurati da je radnici koriste na propisani način pri obavljanju poslova.

Članak 60.

Ovlaštenik je obavezan, u skladu s ovim Zakonom, njegovim provedbenim propisima, pravilima zaštite na radu, posebnim propisima, odnosno, uputama proizvođača, obavljati preglede, odnosno, ispitivanja sredstava rada koja se koriste, radi utvrđivanja jesu li na njima primijenjena pravila zaštite na radu i jesu li zbog nastalih promjena tijekom njihove uporabe ugroženi sigurnost i zdravlje radnika.

Ispitivanje sredstava rada u utvrđenim rokovima organizira ovlaštenik.

Članak 61.

Ovlaštenik ne smije staviti u uporabu osobna zaštitna sredstva ako nisu izrađena u skladu s propisima zaštite na radu i ako nisu ispravna.

Ovlaštenik je dužan isključiti iz uporabe osobna zaštitna sredstva na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika.

Ovlaštenik je obavezan poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo da pristup područjima s posebnim opasnostima i štetnostima imaju samo radnici koji su dobili odgovarajuće upute i zaštitna sredstva.

Članak 62.

Prilikom uporabe osobnih zaštitnih sredstava radnik se mora držati pravila zaštite na radu, uputa proizvođača, te uputa ovlaštenika.

Upute o korištenju osobnih zaštitnih sredstava prilikom davanja na korištenje mora dati ovlaštenik.

Ako su upute pisane na stranom jeziku ovlaštenik ih mora dati prevesti na hrvatski jezik.

Članak 63.

Dekan mora odrediti osobu koja izdaje radnicima osobna zaštitna sredstva i vodi evidencije o izdanim osobnim zaštitnim sredstvima.

Osobna zaštitna sredstva se ne mogu izdati radniku bez njegovog vlastoručnog potpisa o preuzimanju ispravnog osobnog zaštitnog sredstva.

Članak 64.

Radnik se ne smije koristiti osobnim zaštitnim sredstvom koje mu nije povjereno i za korištenje kojeg nije osposobljen.

Radnik je dužan čuvati, održavati i koristiti se osobnim zaštitnim sredstvima sukladno pravilima zaštite na radu.

Radnik ne smije popravljati ili obavljati bilo kakve izmjene na osobnom zaštitnom sredstvu ili zaštitnoj napravi, osim kada je za to osposobljen i ovlašten.

Radnik ne smije odnositi osobna zaštitna sredstva izvan radnih prostorija i prostora, osim radi održavanja čistoće tih sredstava.

Članak 65.

Dekan, odnosno, ovlaštenik je obvezan planirati, pripremati i provoditi radne postupke te razraditi i primjenjivati tehnologiju rada tako da ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika, uvažavajući pri tome najvišu moguću razinu zaštite od rizika na radu i u vezi s radom, u skladu s pravilima zaštite na radu i drugim propisima.

Članak 66.

Dopušteno je korištenje nadzornih uređaja radi kontrole ulazaka i izlazaka iz radnih prostorija i prostora te radi smanjenja izloženosti radnika riziku od razbojstva, provala, nasilja, krađa i sličnih događaja na radu ili u vezi s radom.

Članak 67.

Zabranjeno je postavljanje nadzornih uređaja u prostorijama za osobnu higijenu i presvlačenje radnika.

Članak 68.

Dekan je obvezan prilikom zapošljavanja pisanim putem obavijestiti radnika da će biti nadziran nadzornim audio, odnosno, video uređajima.

Članak 69.

Dekan ne smije koristiti snimljene materijale u svrhe koje nisu propisane ovim člankom, ne smije ih emitirati u javnosti niti pred osobama koje nemaju ovlasti na nadzor opće sigurnosti i

zaštite na radu te je obvezan osigurati da snimljeni materijali ne budu dostupni neovlaštenim osobama.

Odredbe ovoga članka o zabrani snimanja i zabrani korištenja snimljenih materijala obvezuju Dekana i u odnosu na djecu i maloljetnike, neovisno nalaze li se na mjestima rada u svojstvu maloljetnih radnika ili osoba na radu.

12. Radni okoliš

Članak 70.

Dekan je obvezan procijeniti rizike i osigurati zaštitu zdravlja i sigurnost radnika izloženih fizikalnim, kemijskim i biološkim štetnim djelovanjima na radu, provedbenim propisima i pravilima zaštite na radu te posebnim propisima o zaštiti od fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnosti.

Članak 71.

Dekan je obvezan ispitivati radni okoliš na mjestu rada kada:

- 1) radni postupak utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka
- 2) u radnom postupku nastaje prašina
- 3) u radnom postupku nastaje buka, odnosno, vibracije
- 4) pri radu koristi, proizvodi ili prerađuje opasne kemikalije
- 5) pri radu postoji izloženost opasnim zračenjima
- 6) su na radu prisutni rizici od eksplozivne atmosfere
- 7) je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu u skladu s procjenom rizika.

Članak 72.

Navedena ispitivanja ovlaštenik je obvezan obaviti na način i u rokovima utvrđenim provedbenim propisima i pravilima zaštite na radu te posebnim propisima

Članak 73.

Neovisno od toga, obveza ispitivanja postoji odmah nakon što su nastali uvjeti zbog kojih je ispitivanje obvezno, kao i nakon svake promjene u radnom okolišu koja ima utjecaja na stanje utvrđeno prethodnim ispitivanjem.

Članak 74.

U radnom okolišu koji ne zadovoljava osnovna pravila zaštite na radu prekida se rad, ukoliko postoji opasnost za život i zdravlje radnika.
Odluku o tome donosi ovlaštenik.

13. Opasne radne tvari

Članak 75.

Dekan je obvezan primjenom manje opasnih i štetnih tehnologija, radnih postupaka i radnih tvari stalno unapređivati zaštitu na radu.

Članak 76.

Opasne kemikalije smiju se koristiti samo ako ne može iste radne rezultate postići primjenom bezopasnih kemikalija.

Ako nije moguća zamjena opasnih kemikalija bezopasnim ili manje opasnim, odnosno, manje štetnim kemikalijama, ovlaštenik je obavezan utvrditi može li se primjenom drugog radnog postupka smanjiti opasnost ili štetnost od njihove primjene.

Članak 77.

Ako se koriste opasne kemikalije, Dekan i ovlaštenik obvezni su pravila zaštite na radu primjenjivati sljedećim redoslijedom:

- 1) koristiti zatvorene sustave, ako je to moguće prema vrsti poslova i stanju tehnike
- 2) odvoditi s mjesta nastanka, odnosno, izvan radnog okoliša opasne plinove, pare, prašine i aerosole čije se oslobađanje ne može spriječiti, na način da pri odvođenju ne onečišćuje ljudski okoliš
- 3) kada ne može odvoditi opasne plinove, pare, prašine i aerosole s mjesta nastanka, ograničiti na najmanju moguću mjeru:
 - količinu opasne kemikalije
 - broj radnika izloženih djelovanju opasne kemikalije
 - vrijeme izlaganja radnika utjecaju opasne kemikalije
- 4) osigurati da radnici pri radu s opasnim kemikalijama koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu, ako se pravilima prethodno navedenima ne može postići zadovoljavajuća sigurnost i zaštita zdravlja radnika.

Članak 78.

Obveza je ovlaštenika da koncentracija opasnih kemikalija, koje djeluju u obliku plinova, para, prašina i aerosola, na mjestima rada i u njihovom okruženju bude što niža i ispod granične vrijednosti izloženosti.

Ako se mjerenjem utvrdi da koncentracija opasnih kemikalija prelazi granične vrijednosti, ovlaštenik je obavezan neodgodivo:

- 1) utvrditi razloge prekoračenja granične vrijednosti
- 2) na temelju utvrđenih razloga primijeniti dodatna pravila zaštite na radu
- 3) nakon primjene osnovnih pravila, ponoviti mjerenja.

Članak 79.

Ovlaštenik je obavezan osigurati da opasne kemikalije budu tako pakirane i označene da pri njihovom korištenju ne postoji opasnost, odnosno, štetnost za zdravlje i sigurnost radnika.

Ovlaštenik je obavezan osigurati da za opasne kemikalije radnicima budu dani podaci o opasnostima ili štetnostima u vezi s njihovim korištenjem, kao i o pravilima, odnosno, mjerama zaštite na radu.

Kod skladištenja opasnih kemikalija ovlaštenik je obavezan osigurati primjenu pravila zaštite na radu u skladu sa svojstvima tih kemikalija.

Ovlaštenik je obavezan osigurati da se s ambalažom preostalom nakon korištenja opasnih kemikalija postupa u skladu s pravilima zaštite na radu te da se odlaže u skladu s posebnim propisima.

Obveze Fakulteta u vezi s uporabom bioloških agensa na radu

Članak 80.

Dekan je obvezan provoditi zaštitu na radu radnika koji su izloženi ili bi mogli biti izloženi biološkim štetnostima.

Ako se ne može postići zadovoljavajuća zaštita zdravlja radnika, ovlaštenik je obvezan osigurati da radnici koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu te da poduzimaju propisane higijenske mjere.

Ovlaštenik je obvezan osigurati da su radnici obaviješteni o rizicima kojima su izloženi pri radu s biološkim štetnostima i da su osposobljeni za rad na siguran način.

Na mjestima rada ovlaštenik je obvezan istaknuti pisane obavijesti i upute za postupanje u slučaju ozbiljne opasnosti, odnosno, štetnosti uzrokovane biološkim štetnostima.

Stres na radu ili u vezi s radom

Članak 81.

Dekan je obvezan provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom koji je uzrokovan osobito čimbenicima kao što su sadržaj rada, organizacija rada, radno okruženje, loša komunikacija i međuljudski odnosi, kako bi sveo na najmanju mjeru potrebu radnika da svladava poteškoće zbog dugotrajnije izloženosti intenzivnom pritisku te otklonio mogućnost da se umanju radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.

Ako postoje naznake stresa na radu ili u vezi s radom, Dekan, odnosno, ovlaštenik je obvezan posebnu pozornost usmjeriti na:

- 1) organizaciju rada i radnih postupaka (radno vrijeme, stupanj samostalnosti, podudarnost između vještine radnika i potreba posla, radno opterećenje i dr.)
- 2) radne uvjete i okolinu (izloženost radnika i poslodavca nasilnom ponašanju, buku, vrućinu, hladnoću, opasne kemikalije i dr.)
- 3) komunikaciju (neizvjesnost o tome što se očekuje od posla, izgledi za očuvanjem posla ili nadolazeće promjene i sl.)
- 4) subjektivne čimbenike (emocionalni i društveni pritisci, osjećaj nemoći, osjećaj da nema dovoljno podrške i sl.).

14. Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje

Članak 82.

Dekan je obvezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima.

Dekan, odnosno, ovlaštenik obvezan je broj radnika iz prethodnog stavka ovoga članka, njihovu osposobljenost i potrebnu opremu, utvrditi i osigurati u skladu s propisima koji uređuju zaštitu od požara i spašavanje, ovisno o naravi procesa rada, te ukupnom broju radnika.

Članak 83.

Dekan, odnosno, ovlaštenik, u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje radnika obvezan je:

- 1) odmah ih obavijestiti o nastalom riziku kojemu jesu ili bi mogli biti izloženi, kao i o mjerama koje jesu ili bi trebale biti provedene, kako bi se spriječio ili umanjio rizik za život i zdravlje
- 2) poduzeti radnje i dati upute o prestanku rada, odnosno napuštanju mjesta rada i upućivanju na sigurno mjesto

- 3) organizirati nastavak rada tek nakon otklanjanja rizika
- 4) ovlaštenik je obvezan osposobiti radnike da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje, kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi, a o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu, mogu samostalno poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizike otklonili ili smanjili
- 5) osposobljavanje radnika iz stavka 4. ovoga članka obuhvaća upoznavanje radnika s planom evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja i provođenje praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine
- 6) radnik koji postupuje u skladu s odredbama stavaka 4. i 5. ovoga članka, zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice, osim u slučaju ako je postupao namjerno ili s krajnjom nepažnjom

15. Ozljede na radu i profesionalne bolesti

Članak 84.

Postupak utvrđivanja i priznavanje ozljede i profesionalnog oboljenja, uvjeti koji moraju biti ispunjeni, rokovi u kojima se podnosi prijava i sadržaj tiskanica (prijava o ozljedi na radu i prijava o profesionalnoj bolesti) određeni su odgovarajućim propisima.

Članak 85.

Postupke i poslove u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti organizira ili obavlja Dekan u suradnji s ovlaštenikom i stručnjakom zaštite na radu.

16. Pružanje prve pomoći

Članak 86.

Dekan je obvezan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima i drugim osobama do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu te je obvezan omogućiti postupanje javne službe hitne medicinske pomoći.

U radnim prostorijama gdje istodobno radi dva do 20 radnika, najmanje jedan radnik te još po jedan do svakih sljedećih 50 radnika, mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći u skladu s pravilima zaštite na radu i u pisanom obliku dobiti obavijest da je određen za pružanje prve pomoći.

Ovlaštenik je obvezan osigurati sredstva i opremu za pružanje prve pomoći koji uvijek moraju biti dostupni, označeni i zaštićeni od neovlaštenog korištenja.

17. Zaštita nepušača

Članak 87.

Dekan je obvezan provoditi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima. Zabranjeno je pušenje na radnim sastancima. Zabranjeno je pušenje na mjestu rada.

18. Zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti

Članak 88.

Radnik u vrijeme rada ne smije biti pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti, niti ih smije unositi na mjesto rada.

Dekan je obavezan provoditi zabranu zlorabe alkoholnih pića i sredstava ovisnosti na mjestu rada prikladnim mjerama, a osobito:

- 1) obavještavati radnika o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost
- 2) surađivati s njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu, pri provođenju mjera sprječavanja zlorabe sredstava ovisnosti
- 3) sprječavati konzumaciju alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti tijekom rada i provoditi zabranu njihovog unošenja u radne prostorije i prostore
- 4) provoditi programe prevencije ovisnosti na mjestu rada, u skladu s utvrđenim potrebama
- 5) pisano utvrditi postupak provjere je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti (provođenje postupka uz pristanak radnika, način provjere, vrsta testa ili aparata, način bilježenja i potvrđivanja rezultata, postupanje u slučaju odbijanja radnika da pristupi provjeri) i učinkovito provoditi utvrđeni postupak.

Smatrat će se da je radnik pod utjecajem alkohola ako u krvi ima alkohola više od 0,0 g/kg, odnosno više od 0,0 miligrama u litri izdahnutog zraka, odnosno, u krvi ima višu koncentraciju alkohola od koncentracije dozvoljene procjenom rizika poslova koje taj radnik obavlja.

Provjera je li radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti i privremeno udaljenje s rada

Članak 89.

- (1) Provjera je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti obavlja se alkometrom ili drugim prikladnim uređajem, postupkom ili sredstvom.
- (2) Ako radnik odbije pristupiti provjeri, smatra se da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.
- (3) Ovlaštenik je obavezan udaljiti s mjesta rada radnika koji je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti sve dok je pod njihovim utjecajem.
- (4) Ako radnik odbija napustiti mjesto rada, radnika će, po pozivu Dekana, odnosno, ovlaštenika, udaljiti nadležna redarstvena služba.

Zabrana provjere

Članak 90.

- (1) Dekan ne smije provjeravati je li radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti osim alkohola ako mu je radnik predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti ili u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti te da uzima supstitucijsku terapiju.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Dekan može zatražiti ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti tog radnika za obavljanje povjerenih mu poslova.
- (3) Ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti iz stavka 2. ovoga članka daje specijalist medicine rada.

- (4) Potvrdu da se radnik nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti, odnosno, u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju izdaje ustanova kod koje se provodi program.

Članak 91.

Dekan, odnosno, ovlaštenik je obvezan osigurati radniku zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mjere zdravstvene zaštite u vezi s radom.

Radi osiguranja zdravstvenog nadzora primjerenog rizicima za sigurnost i zdravlje na radu kojima je izložen radnik, Dekan je obvezan radniku, jednom u pet godina, na njegov zahtjev osigurati zdravstveni pregled.

Odredba iz prethodnog stavka ne primjenjuje se na radnike kojima je obveza redovitog zdravstvenog pregleda utvrđena propisima zaštite na radu.

Zdravstvena zaštita iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se suradnjom Dekana, ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu i radnika s izabranim specijalistom medicine rada.

Ovlaštenik je obvezan izabranom specijalisti medicine rada osigurati pristup na mjesta rada.

Dekan i njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu, radnik i povjerenik radnika za zaštitu na radu, obvezni su izvijestiti specijalistu medicine rada o činjenicama vezanima uz rad, aktivnosti, mjesto rada i radni okoliš, za koje znaju ili pretpostavljaju da mogu nepovoljno utjecati na zdravlje radnika.

Članak 92.

Radi utvrđivanja, odnosno, provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova, Dekan, odnosno, ovlaštenik može prije i tijekom radnog odnosa o svom trošku uputiti radnika na zdravstveni pregled.

Prethodni i periodični pregledi i pribavljanje uvjerenja o tome da li osobe koje Dekan namjerava zaposliti udovoljavaju posebnim uvjetima za rad, odnosno, zaposlenje, u skladu s pravilima zaštite na radu i provedbenim propisima kojima se utvrđuju posebni uvjeti za obavljanje određenih poslova, ne smiju biti na trošak radnika.

Obveza ugovaranja usluga medicine rada

Članak 93.

Dekan je obvezan osigurati radnicima usluge medicine rada kako bi se osigurao zdravstveni nadzor primjeren opasnostima, štetnostima i naporima tijekom rada u svrhu očuvanja zdravlja radnika.

Dekan ugovara usluge medicine rada sa zdravstvenom ustanovom koja obavlja djelatnost medicine rada, odnosno, sa specijalistom medicine rada u privatnoj praksi, u skladu s propisima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju.

Pregled video i audio zapisa

Članak 94.

Dekan je obvezan omogućiti tijelu nadležnom za inspekcijski nadzor pregled video, odnosno, audio zapisa korištenih kao nadzorne uređaje.

Evidencije, isprave i obavijesti

Članak 95.

Dekan je obavezan voditi evidencije, čuvati isprave te davati obavijesti i podatke u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima o zaštiti na radu.

Također, Dekan je obavezan voditi evidencije o ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i nezgodama na radu.

Davanje obavijesti i podataka Dekan odnosno ovlaštenik je obavezan provoditi na način da čuva privatnost radnika u skladu s posebnim propisom o zaštiti osobnih podataka.

Utvrđivanje tajnosti podataka, odnosno akata ili isprava u kojima su sadržani, ne oslobađa Dekana obveze da daje podatke osobama koje na njih imaju pravo na temelju Zakona o zaštiti na radu.

Članak 96.

Dekan je obavezan stručnjaku zaštite na radu, ovlašteniku i povjereniku radnika za zaštitu na radu učiniti dostupnom odgovarajuću dokumentaciju, a osobito:

- 1) procjenu rizika i popis mjera koje se provode u svrhu uklanjanja ili smanjenja procijenjenih rizika
- 2) evidencije i isprave, koje je obavezan voditi i čuvati u skladu sa Zakonom
- 3) upravne mjere koje je naredio nadležni inspektor.

Članak 97.

Ovlaštenik je obavezan na mjestu rada postaviti na vidljivo mjesto:

- 1) sigurnosne znakove
- 2) znakove za evakuaciju i spašavanje
- 3) upute i oznake za rukovanje radnom opremom
- 4) upute i oznake za rad s opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, izvorima zračenja i drugim izvorima opasnosti i štetnosti.

Ovlaštenik je obavezan osigurati da radniku budu dostupni:

- 1) procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju
- 2) upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju
- 3) pisani dokaz o osposobljenosti radnika za rad na siguran način
- 4) pisani dokaz da radnik udovoljava uvjetima za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada
- 5) zapisnik o ispitivanju radne opreme, instalacija i radnog okoliša.

II. PRIJELAZNE I ZÁVRŠNE ODREDBE

Članak 98.

Pravilnik stupa na snagu i počinje se primjenjivati 8 dana nakon objave na oglasnoj ploči Fakulteta.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje se primjenjivati Pravilnik o zaštiti na radu od 12. veljače 2007. godine.

Članak 99.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika objavljuju se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

U Osijeku, 25. siječnja 2016.

 Dekan

prof. dr. sc. Damir Matanović

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči Fakulteta dana 25. siječnja 2016. godine i stupa na snagu dana 2. veljače 2016. godine.

Klasa: 003-05/16-01/1
Urbroj: 2158-158-01-16-1

Sadržaj:

I. UVODNE ODREDBE	1
1. Dekan	2
2. Ovlaštenik.....	3
3. Stručnjak za zaštitu na radu.....	4
4. Odbor za zaštitu na radu.....	5
5. Povjerenik zaštite na radu	6
6. Radnik	8
7. Osposobljavanje radnika iz zaštite na radu	9
8. Obavješćavanje	10
9. Poslovi s posebnim uvjetima rada	10
10. Posebno osjetljive skupine radnika.....	11
<i>Posebna zaštita na radu maloljetnih radnika</i>	11
<i>Posebna zaštita na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i koje doje</i> ...	11
<i>Posebna zaštita na radu radnika kojima je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti</i>	12
11. Sredstva rada, osobna zaštitna oprema i mjesta rada.....	12
12. Radni okoliš.....	15
13. Opasne radne tvari	15
<i>Obveze Fakulteta u vezi s uporabom bioloških agensa na radu</i>	16
<i>Stres na radu ili u vezi s radom</i>	17
14. Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje	17
15. Ozljede na radu i profesionalne bolesti	18
16. Pružanje prve pomoći	18
17. Zaštita nepušača.....	18
18. Zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti	19
<i>Provjera je li radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti i privremeno udaljenje s rada..</i>	19
<i>Zabrana provjere</i>	19
<i>Obveza ugovaranja usluga medicine rada</i>	20
<i>Pregled video i audio zapisa</i>	20
<i>Evidencije, isprave i obavijesti</i>	21